

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Заступник Міністра охорони
здоров'я України з питань
цифрового розвитку, цифрових
трансформацій і цифровізації,
голова Міжвідомчої робочої груп
_____ Марія КАРЧЕВИЧ**

ПРОТОКОЛ № 2

**засідання Міжвідомчої робочої групи з питань розробки Концепції
впровадження телемедицини**

м. Київ

5 травня 2022 року

Час проведення: 12:00 – 13:00 год.

Місце проведення: програма для організації відеоконференцій «ZOOM».

ПРИСУТНІ:

Голова Міжвідомчої робочої групи: Марія КАРЧЕВИЧ, заступник Міністра охорони здоров'я України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, голова Міжвідомчої робочої групи.

Секретар Міжвідомчої робочої групи: Наталія ЧИКАЛЕНКО, державний експерт експертної групи з питань захисту інформації Директорату з розвитку цифрових трансформацій в охороні здоров'я Міністерства охорони здоров'я України.

Члени Міжвідомчої робочої групи згідно зі складом, затвердженим у додатку до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 11 лютого 2022 року № 281 «Про утворення Міжвідомчої робочої групи з питань розробки Концепції впровадження телемедицини», із них присутні на засіданні – 17 осіб:

1) Марія КАРЧЕВИЧ – заступник Міністра охорони здоров'я України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, голова Міжвідомчої робочої групи;

2) Наталія ЧИКАЛЕНКО – державний експерт експертної групи з питань захисту інформації Директорату з розвитку цифрових трансформацій в охороні здоров'я Міністерства охорони здоров'я України, секретар Міжвідомчої робочої групи;

3) Артем ЛЯШЕНКО – технічний радник з телемедицини проєкту «Сталий розвиток національних систем охорони здоров'я» в Україні (LHSS-Ukraine project), Агентства США з міжнародного розвитку (USAID);

4) Богдан КІЗЮН – представник громадської спілки «Асоціація постачальників товарів та послуг у сфері інформатизації охорони здоров'я «ІХЕЛС»;

5) Вадим ТЕРЕНТЮК – начальник відділу з управління проєктами державного підприємства «Електронне здоров'я»;

6) Валентин ПАРІЙ – доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця;

7) Валерій ЗУБ – народний депутат України, голова підкомітету з питань профілактики та боротьби з онкологічними захворюваннями Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування;

8) Кирило МАЛАХОВ – науковий співробітник Інституту кібернетики імені В.М. Глушкова Національної академії наук України;

9) Микола БАЯЗІТОВ – медичний директор комунального некомерційного підприємства «Одеська обласна клінічна лікарня» Одеської обласної ради»;

10) Наталія МОРОЗОВА – голова державного закладу «Медичний центр телемедицини Міністерства охорони здоров'я України»;

11) Оксана ДМИТРИЄВА – народний депутат України, голова підкомітету з питань сучасних медичних технологій та розвитку трансплантології Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування;

12) Олег СВЕНТУХ – координатор проєктів з розвитку eHealth благодійної організації «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД»;

13) Олег СЕМЕРИК – координатор USAID|Проєкту «Сталий розвиток національних систем охорони здоров'я» в Україні, LHSS-Ukraine project;

14) Олександр ПАЛАГІН – академік, заступник директора Інституту кібернетики імені В.М. Глушкова Національної академії наук України;

15) Олександр ТЕРЕЩЕНКО – радник голови Тернопільської обласної державної адміністрації з питань цифрової трансформації;

16) Паола ПАВЛЕНКО – Senior Health Project Management Specialist, Офіс охорони здоров'я АМР США в Україні;

17) Тетяна КОБА – керівник напряму реформування та реалізації нового механізму фінансового забезпечення надання медичної допомоги Національної академії медичних наук України.

Запрошені:

1) Альона МЕНДЕЛЬ-АПАЛЬКОВА – «ЕУ-Україна»;

2) Андрій СЛІПУХА – керівник проєктів, HELSI

3) Антон БЛАЖЕНКО – ДЗ «МЦТМ МОЗ України»;

4) Антон КУДРЯВЦЕВ, медичний координатор Teladoc Healthcare;

5) Богдан МАЛЬНІВ – «ЕУ-Україна»;

6) Василь СТІЛКА – Генеральний директор Директорату високотехнологічної медичної допомоги та інновацій МОЗ України;

- 7) Віталій КАРАНДА – керівник USAID|Проекту «Сталий розвиток національних систем охорони здоров'я» в Україні, LHSS-Ukraine project;
- 8) Віталій КРИЛЮК – в. о. ДЗ «Український науково-практичний центр ЕМД та МК МОЗ України»;
- 9) Інна ОНИЩЕНКО – головний спеціаліст відділу взаємодії з зовнішніми системами та реєстрами Департаменту розвитку електронної системи охорони здоров'я НСЗУ;
- 10) Любов СЕРГЄЄВА – USAID|Проект «Підтримка реформи охорони здоров'я в Україні»;
- 11) Мирослава ДІДУХ – Представництво ЄС в Україні;
- 11) Михайло ПЕТРЕНКО - залучений експерт державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України»;
- 12) Олександр КАЦАГА – консультант ВООЗ;
- 13) Олександр ЛОЗІНСЬКИЙ – ДЗ «МЦТМ МОЗ України»;
- 14) Олексій ЄГОРЧЕНКОВ – старший менеджер «ЕУ-Україна»;
- 15) Олексій ШМУРАТКО – «ЕУ-Україна»;
- 16) Олена ВДОВИЧЕНКО – комунікаційний менеджер цифрових проєктів МОЗ України;
- 17) Олена ПОЛОНСЬКА - провідний юрисконсульт юридичного відділу ДП «Електронне здоров'я»;
- 18) Олена САВІЧЕВА – Генеральний директор Директорату з розвитку цифрових трансформацій МОЗ України;
- 19) Ольга ЗУСЬ – старший економіст з питань охорони здоров'я USAID|Проекту «Сталий розвиток національних систем охорони здоров'я» в Україні, LHSS-Ukraine project;
- 20) Радмила ГРЕВЦОВА – адвокат, директор ННЦ медичного права КНУ імені Тараса Шевченка;
- 21) Тетяна БОЙКО – Заступниця Голови НСЗУ та інші.

Порядок денний:

1. Обговорення пріоритетних напрямів щодо розвитку телемедицини під час війни в Україні.
2. Представлення телемедичної платформи для проведення захищених телемедичних консультацій у форматі реального часу при лікуванні пацієнтів з вибуховою та вогнепальною травмами.
3. Питання удосконалення законодавства у сфері телемедицини в умовах воєнного стану в Україні.
4. Візія розвитку телемедицини в Україні. Проєкт структури Концепції впровадження телемедицини.

1. СЛУХАЛИ:

ІНФОРМУВАЛИ:

1. *Марія Карчевич*, заступник Міністра охорони здоров'я України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, голова Міжвідомчої

робочої групи поінформувала про мету засідання та основні аспекти діяльності робочої групи, а також представила порядок денний засідання.

Мета засідання – відновити та актуалізувати діяльність Міжвідомчої робочої групи МОЗ України з питань розробки Концепції впровадження телемедицини в Україні.

Завданнями засідання є:

1. Поінформувати членів робочої групи про актуальні потреби та проблеми надання медичної допомоги в умовах воєнного стану.

2. Поінформувати членів робочої групи про ініціативи та пропозиції, що надходять до МОЗ України від розробників телемедичних рішень, для застосування під час обмеженого доступу до медичних послуг в умовах воєнного стану.

3. Представити проекти нормативно-правових актів для забезпечення телеконсультування в умовах воєнного стану.

4. Провести обговорення візії розвитку телемедицини, структуру Концепції, наступні кроки щодо підготовки проекту Концепції впровадження телемедицини в Україні.

Марія Карчевич, подякувала учасникам групи за підтримку діяльності групи та участь у її засіданні, а також наголосила на важливості розвитку в умовах воєнного стану актуальних напрямів медицини, в тому числі телемедицини.

Зазначила, що ця діяльність має дві складові: (1) впровадження пілотних проектів, які дадуть змогу напрацювати якісні рішення (зокрема, щодо застосування телемедицини у випадку бойової травми), і (2) розробка стратегічних підходів – нормативних актів. Зараз Україна отримує допомогу від багатьох країн світу і міжнародних партнерів, яка включає, серед іншого, пропозиції щодо співпраці в налагодженні телемедицини.

2.СЛУХАЛИ:

ІНФОРМУВАЛИ:

Вадим Терентюк, начальник відділу з управління проектами державного підприємства «Електронне здоров'я», який поінформував про передумови розвитку і напрями застосування телемедичних рішень і платформ в умовах війни, а також продемонстрував у режимі реального часу процедуру входження до системи для телеконсультації з лікарем щодо обраного ним питання.

Розповів про проект наказу МОЗ України «Про проведення тестової експлуатації телемедичних платформ (систем) в умовах воєнного стану в Україні», актуальність якого зумовлена тим, що в поточній ситуації немає юридичного механізму організації запровадження телемедичних платформ, які надаються від фізичних та юридичних осіб, резидентів і нерезидентів як благодійна або гуманітарна допомога, гранти та дарунки.

Оксана Дмитрієва, народний депутат України, голова підкомітету з питань сучасних медичних технологій та розвитку трансплантології Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного

страхування, наголосила на важливості наряду телемедицини. Одне з актуальних питань – урегулювати на рівні закону можливість для лікарів-іноземців надавати медичну допомогу. Повідомила, що розробляється проєкт Закону України щодо надання такого доступу лікарям-іноземцям. Звернулася до учасників засідання з проханням опрацювати (якомога оперативніше) законодавчі пропозиції з цього питання, які їм буде розіслано.

3. СЛУХАЛИ ІНФОРМУВАЛИ:

Василя Стрілку, Генерального директора Директорату високотехнологічної медичної допомоги та інновацій МОЗ України, який окреслив актуальність формування законодавчої бази для телемедицини, зокрема в контексті побоювання лікарів-іноземців щодо можливих судових позовів при наданні ними телеконсультацій.

Зазначив, що розроблено проєкт наказу МОЗ, у якому визначено напрями співпраці між МОЗ, ДП «Електронне здоров'я» і Центром екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

Розповів, що роботу організовано так, що районному лікареві, який веде випадки, що підпадають під визначені критерії, надається можливість скористатися телеконсультацією. Проте наступним кроком буде обов'язковий характер телеконсультацій, щоб лікарський консилиум міг зробити висновок про правильність наданого лікування. Цю норму буде закріплено в наказі МОЗ, прийняття якого очікується на наступному тижні. Центр ЕМД та МК коригуватиме кількість консультантів відповідно до запиту лікарень. Крім того, повідомив розроблено Перелік станів, при яких застосовується телемедицина, який має затверджуватись наказом МОЗ. Цей перелік орієнтований насамперед на війну, кардіологія ще не розглядалася.

Вадим Терентюк, начальник відділу з управління проєктами державного підприємства «Електронне здоров'я» звернув увагу на те, що у пілотному проєкті не буде використання персональних даних. Є можливість приховати інформацію про лікаря, який консультиує, і лікаря, який звернувся по консультацію. По-друге, потужності системи зараз розміщено за межами України. Захист інформації здійснюється на рівні стандартів тієї країни, яка надає послуги. Ці стандарти настільки високі, що в Україні про них іноді тільки чули, і наше наближення до них буде дуже великим кроком уперед.

Олександр Терещенко, радник голови Тернопільської обласної державної адміністрації з питань цифрової трансформації, запропонував розробити зміни в законодавство, нові технічні вимоги до всіх – і вітчизняних, і закордонних постачальників (послуг).

Звернув увагу, що МІС «Медстар» з першого дня війни надала безкоштовно всім клінікам і лікарям України рішення TELEMED24, сертифіковане на КСЗІ та

інтегроване в ЕСОЗ, на базі його функціонує проєкт УКРМЕДІЗРАІЛЬ з консультаціями фахівців з бойової травми та військової хірургії.

«Telados» – одне із десятків рішень, але дуже фахове та успішне. Не бачу перспектив, що вони захочуть інтегруватися в центральне АРІ. Наголосив, що доцільно сконцентруватися на розробці нормативної бази та МОЗ виступати регулятором процесу.

Крім того, зазначив, що потрібні критерії для ініціювання телемедичної консультації кардіологічних пацієнтів високого ризику. А також набори медичних даних, які необхідно передати для якісної консультації.

ВИРІШИЛИ:

Голосували рекомендувати:

Директорату високотехнологічної медичної допомоги та інновацій МОЗ України опрацювати проєкт наказу МОЗ “Про організації надання медичної допомоги із застосуванням телемедицини в умовах воєнного стану” та направити на погодження до заінтересованих органів відповідно до вимог, визначених Порядком подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції від 12.04.2005 № 34/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України 15.05.2013 № 883/5), зареєстрованого в Міністерстві юстиції 15 травня 2013 за № 742/23274.

«За» – 12 осіб;

«Проти» – 0 осіб;

«Утримався» – 0 осіб;

Не голосували – 5 осіб.

4.СЛУХАЛИ:

ІНФОРМУВАЛИ:

Віталій Каранда, керівник USAID|Проєкту «Сталий розвиток національних систем охорони здоров'я» в Україні, LHSS-Ukraine project, розповів про основні положення розвитку телемедицини (мету, принципи, місце в цифровому здоров'ї).

Надав план розробки проєкту Концепції **впровадження телемедицини та проєкт, її** структури, пропозиції до мінігруп, які над проєктом працюватимуть, а також графік підготовки документа.

Поінформував, що незабаром буде розроблено графік роботи підгруп. Зазначив, що технічний супровід роботи підгруп здійснюватиме проєкт LHSS.

Паола Павленко, Senior Health Project Management Specialist, Офіс охорони здоров'я АМР США в Україні, звернула увагу, що при обговоренні строків підготовки Концепції слід узяти до уваги, що цей процес підтримується проєктом LHSS, до якого залучено багато іноземних партнерів, тому певний час варто передбачити на переклад їхніх пропозицій. Крім того, проєкт повинен забезпечити технічну і програмну якість продукту. Водночас, в кожному міжнародному проєкті є перекладачі, до проєктів залучаються національні експерти (які володіють однією

або кількома мовами), тому можна сподіватися, що питання перекладу та адаптації не будуть суттєво затягувати підготовку документа.

Вадим Терентюк, начальник відділу з управління проєктами державного підприємства «Електронне здоров'я» навів графік роботи робочої групи:

Оновлена дорожня карта

Завдання	2022 р.							
	Трав	Черв	Лип	Серп	Вер	Жовт	Лист	Груд
Фіналізація візії розвитку телемедицини	■							
Формування проєкту Концепції розвитку телемедицини	■	■						
Громадське обговорення		■	■					
Фіналізація та затвердження Концепції розвитку телемедицини			■	■	■			
Формування плану реалізації Концепції розвитку телемедицини		■	■	■	■			
Реалізація пілотних проєктів з телемедицини	■	■	■	■	■	■	■	■
Підтримка робочої групи МОЗ з розробки відповідних законодавчих змін	■	■	■	■	■			

Зазначив, що триває розробка законодавчих змін, які дозволять легально і прозоро використовувати телемедицину як гуманітарну допомогу, що надається лікарями-нерезидентами. Інший напрям діяльності – це напрацювання фундаментальних змін, які дозволять використання телемедицини на всіх рівнях.

Закликав експертів долучатися до процесу підготовки документів з огляду на необхідність їх якнайшвидшого прийняття.

ВИРІШИЛИ:

Голосували рекомендувати:

Прискорити розроблення проєкту Концепції впровадження телемедицини з урахуванням наданих пропозицій та вимог, визначених Регламентом Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950.

«За» – 11 осіб;

«Проти» – 0 осіб;

«Утримався» – 0 осіб;

Не голосували – 4 осіб.

Голова Міжвідомчої робочої групи _____

Марія КАРЧЕВИЧ

Секретар Міжвідомчої робочої групи _____

Наталія ЧИКАЛЕНКО